

отъ гдѣто се обяснява сѣщо и руската дума *богатырь*, заета отъ татаритѣ. И тъй двѣтѣ думи взети наедно богатуръ, багаинъ споредъ едни учени би трѣбвало да се прѣведатъ херой пълководецъ, юнакъ надъ юнака войникъ, или пъкъ по мнѣнието на други херой отъ по долното съсловие. Въ дадения случай мжчно може да се каже сега за сега, кое отъ двѣтѣ заслужава повече довѣрие. Има нужда да се очакватъ други открития.

Подиръ великия ханъ, като висшъ държавенъ съновникъ дохождалъ *тарканъ*. Въ каменнитѣ надписи се срѣщатъ Охсунъ жупанъ тарканъ, а може би и Онегабъ тарканъ (въ надписа титлата не може да се прочете ясно), а прѣзъ християнската епоха имало Теодоръ олгу-тарканъ, въ каменния надписъ отъ врѣмето на Симеона 904 г., а у Констан. Багрянородни намираме и вулиа-тарканъ синътъ на великия ханъ; у продължателя на Теофана калу-тарканъ. Тарканътъ билъ военноадминистративенъ съновникъ. Относително олгу-тарканъ казахме, че е билъ тарканъ на *â igâ-ta*, старото укрѣпено жилище на българитѣ задъ Дунава. Нъ имаме и жупанъ-тарканъ, т. е. тарканъ или управитель-замѣстникъ на великия канъ върху нѣкоя жупа. Въ какъвъ смисълъ сж употребени прѣдставкитѣ калу и булия, мжчно може да се каже. Търканитѣ прѣдвождали и войски въ походитѣ. Къмъ висшитѣ държавни чиновници се отнасялъ и *Кампа-канъ*; незнаемъ каква е била неговата длъжностъ. Управителя на бѣлградската крѣпостъ се наричалъ Борита-канъ; жизнеописателятъ на Климента го сравнява съ хипостратегъ, т. е. подвоеначалникъ. Аналогични собствени имена ни прѣдали гръцкитѣ писатели още двѣ: Еиработа и Добета; може би и тѣ сж носили титлата канъ, толкозъ повече, че Еиработа е билъ братъ на великия канъ. Въ такъвъ случай канската титла трѣбва да е стоела погорѣ отъ тарканската. У К. Багрянородни намираме, че синоветѣ на великия *кнъ* съ се титулирали канарги-кинъ или поправено *канарти-канъ* и булиасъ-тарканъ. Добета е билъ управитель на обширни земи между македонскитѣ словѣни, т. е. на Кутмичивица. Изглежда като чели синоветѣ на великия канъ сж носили титлитѣ *канъ* и *тарканъ*. Подиръ иде титлата комитъ. Въ каменния надписъ отъ Симеоново врѣме намираме *comes* или комитъ Дръстъръ, управитель на Струмската областъ. Длъжността на комита е третата военно-административна, защото въ надписътъ иде подиръ тарканската. Комитъ се споменува и прѣзъ Маламировото врѣме.